CABINET
24 HYDREF 2017

Cofnodion cyfarfod Cabinet Cyngor Sir y Fflint a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora Clwyd, Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug, dydd Mawrth, 24 Hydref 2017.

YN BRESENNOL: Y Cynghorydd Aaron Shotton (Cadeirydd)
Y Cynghorwyr: Bernie Attridge, Chris Bithell, Derek Butler, Christine Jones, Billy Mullin, Ian Roberts a Carolyn Thomas.

HEFYD YN BRESENNOL:
Y Prif Weithredwr, Y Prif Swyddog (Llywodraethu), Y Prif Swyddogion (Newid Sefydliadol), Y Prif Swyddog (Gwasanaethau Cymdeithasol), Y Prif Swyddog (Gwasanaethau Stryd a Chludiant), Y Rheolwr Cyllid Corfforaethol, Swyddog Gweithredol Busnes a Chyfathrebu Corfforaethol (cofnodion 65 a 66), Swyddog Cynllunio a Datblygu (cofnod 68) ac Arweinydd Tîm – Gwasanaethau Democrataidd.

AELODAU ERAILL YN BRESENNOL:
Y Cynghorydd Patrick Heesom

62. DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorwyr Bithell a Thomas gysylltiadau personol yn eitem rhif 16 ar y rhaglen - Cais Cam 2 Cronfa Dreftadaeth y Loteri Bailey Hill.

63. COFNODION

Roedd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Medi 2017 wedi'u cylchredeg gyda'r rhaglen.

Eglurodd y Cynghorydd Thomas o ran cofnod 59, Canlyniadau Ymgynghori i Amodau Arfaethedig Gorchymyn Gwarchod Mannau Cyhoeddus Rheoli Cŵn Drafft, byddai swyddogion yn gweithio gyda chymunedau a nododd mai caeau chwarae wedi'u marcio oedd yr unig ofod i gerdded cŵn, i archwilio'r ddarpariaeth o ofod amwynder ychwanegol, os mai'r Cyngor oedd yn berchen ar y gofod hwnnw. Fel arall, byddai'n gyfrifoldeb y Cyngor Tref neu Gymuned.

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo'r cofnodion fel cofnod cywir.

64. SETLIAD DROS DRO LLYWODRAETH LEOL CYMRU A CHYLLIDEB REFENIW CRONFA'R CYNGOR 2018/19

Cyflwynodd y Rheolwr Cyllid Corfforaethol yr eitem ar lafar, a amlinellodd y Setliad Dros Dro a ddaeth i law 10 Hydref. Esboniodd fod y Cyllid Allanol Cyfun dros dro, a oedd yn cynnwys Grantiau Cefnogi Refeniw a Chyfraddau Annomestig, yn £187.816 miliwn ar gyfer 2018/19, a oedd yn cynrychioli gostyngiad o 0.9%, o'i gymharu â ffigur 2017/18 o £189.519, a oedd yn cyfateb i ostyngiad o £1.703 miliwn.

Roedd trosglwyddiadau i'r Setliad yn cynnwys y Grant Amgylcheddol Sengl – Gwastraff (£1.640 miliwn), Grant Byw'n Annibynnol Cymru (£1.586 miliwn), Grant Gweithlu Gofal Cymdeithasol (£0.827 miliwn), Plant sy'n Derbyn Gofal (£0.302 miliwn) a Grant Gofal Seibiant Gofalwyr (£0.131 miliwn).

Roedd cyfrifoldeb newydd wedi'i nodi yn y Setliad o £0.197 miliwn ar gyfer atal digartrefedd, a fyddai angen rhoi sylw manwl iddo yng ngofynion ariannu Sir y Fflint. Gan ystyried yr addasiad hwnnw, roedd gan y Setliad effaith negyddol o £1.9 miliwn ar y rhagolwg cyfredol o'r Gyllideb ar gyfer 2018/19.

Esboniodd y Cyllid Gwaelodol o £1.772 miliwn a oedd wedi'i gynnwys i sicrhau nad oedd yr awdurdod wedi cael gostyngiad a oedd yn fwy na 1% o'i gymharu â'i ddyraniad 2017/18 ac arian ychwanegol. Ni fyddai gwybodaeth mewn perthynas â grantiau penodol yn dod i law cyn 24 Hydref.

Roedd Arian Cyfalaf Cyffredinol y Cyngor wedi lleihau o gyfanswm 2017/18 o £6.634 miliwn i £6.516 miliwn, a oedd yn ostyngiad net o £0.118 miliwn.

Esboniodd y Prif Weithredwr fod yna gyfnod ymgynghori o chwe wythnos, a oedd yn dod i ben 21 Tachwedd. Byddai'r Setliad Dros Dro'n cael ei drafod yn y cyfarfod Cyngor Sir arbennig 14 Tachwedd.

Roedd Cam 1 o'r gyllideb wedi'i drafod ym mhob Pwyllgor Trosolwg a Chraffu. Byddai Cam 2 yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol, y Cabinet a'r Cyngor Sir ym mis Rhagfyr. Byddai Cam 3 o'r gyllideb yn manylu ar y sefyllfa ariannu genedlaethol a'r risgiau.

Adroddodd y Cynghorydd Shotton ar ddifrifoldeb y sefyllfa, ac effaith caledi ariannol ar y gwasanaethau a roddir i bobl Sir y Fflint. Dyletswydd y Cyngor oedd darparu ar gyfer anghenion bobl leol, y dylid fod yn bosibl o'r arian a roddir i awdurdodau lleol, gan Lywodraeth y DU, ond roedd gwasanaethau cyhoeddus yn parhau i fod yn destun ymosodiad, oherwydd y toriadau parhaus i'r gyllideb. Deisyfodd ar Aelodau'r Cabinet i barhau i lobïo Llywodraeth y DU am wrthdroi'r polisi cyllidol cyfredol cyn Datganiad y Canghellor 22 Tachwedd. Pe bai unrhyw fath o wrthdroi gyda'r toriadau, yna byddai lobïo'n digwydd gyda Llywodraeth Cymru i amddiffyn gwasanaethau lleol.

Cytunodd y Cynghorydd Attridge ac anogodd Aelodau i lobïo ASau ac ACau, gan egluro pa wasanaethau y gellid effeithio arnynt.

Eglurodd y Prif Weithredwr fod y Digwyddiadau Ymgysylltu â'r Cyhoedd, 'Ein Sir y Fflint, Ein Dyfodol 2017' wedi dechrau'r wythnos hon, lle byddai'r heriau a wynebir, ynghyd â sut y gallai cymunedau gymryd rhan i helpu i amddiffyn y gwasanaethau roeddent yn eu gwerthfawrogi fwyaf, yn cael eu trafod.

PENDERFYNWYD:

Derbyn yr adroddiad ar lafar.

65. ADRODDIAD PERFFORMIAD BLYNYDDOL 2016/17

Cyflwynodd y Cynghorydd Mullin Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2016/17 a oedd yn adolygu cynnydd yn erbyn y Blaenoriaethau Gwella fel y manylwyd yng Nghynllun Gwella 2016/17.

Esboniodd y Prif Weithredwr fod yn rhaid cyhoeddi'r adroddiad erbyn 31 Hydref bob blwyddyn, a rhaid i'r Cyngor Sir ei gymeradwyo cyn ei gyhoeddi. Roedd yr asesiad yn ystyried asesiadau ystyried perfformiad ar gyfer bob Blaenoriaeth Gwella drwy:

- Gynnydd yn erbyn camau gweithredu a phrosiectau allweddol;
- Cynnydd yn erbyn risgiau a heriau wedi'u nodi;
- Canlyniadau dangosyddion perfformiad (dadansoddi targedau a thuedd); a
- Gweithgaredd rheoleiddio, archwilio ac arolygu.

Ychwanegodd y Swyddog Gweithredol Busnes a Chyfathrebu Corfforaethol, er gwaethaf cefnlen o galedi ariannol a wynebai'r Cyngor, roedd Sir y Fflint wedi'i sgorio fel yr awdurdod gorau yng Nghymru i ddangos gwelliant rhwng 2015/16 a 2016/17.

Diolchodd yr Aelodau'r staff ar draws yr awdurdod am y gwaith a wnaed yn ystod cyfnodau anodd parhaus, wrth gael ei sgorio fel yr awdurdod gorau i ddangos gwelliant, a oedd yn gyflawniad nodedig.

PENDERFYNWYD:

Cefnogi bod Adroddiad Perfformiad Blynyddol 2016/17 yn cael ei gyhoeddi.

66. ADOLYGIAD BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS SIR Y FFLINT A DATBLYGIAD Y CYNLLUN LLES

Cyflwynodd y Prif Weithredwr Adolygiad Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint a Datblygiad y Cynllun Lles, a roddodd drosolwg o waith Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint hyd yn hyn, a datblygiad y Cynllun Lles. Rhoddodd yr adroddiad drosolwg cryno hefyd o'r partneriaethau strategol a oedd yn adrodd i'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Nod lefel uchel y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus oedd "gwarchod, cynnal a gwella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Sir y Fflint drwy gydweithio fel un gwasanaeth cyhoeddus." Roedd Asesiad Lles ar gyfer Sir y Fflint wedi'i lunio a'i gyhoeddi'n unol â gofynion statudol ac yn cyflwyno darlun cyfoes o fywyd a lles yn Sir y Fflint. Amlinellwyd diweddariadau cynnydd yn yr adroddiad.

Roedd Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint wedi dewis a chefnogi pum thema a oedd â nifer o flaenoriaethau:

1. Thema: Lles a Byw'n Annibynnol;
2. Thema: Diogelwch Cymunedol;
3. Thema: Cymunedau Gwydn;
4. Economi a Sgiliau; ac

5. Amgylchedd.

Dechreuodd cyfnod ymgynghori 12 wythnos yn Hydref 2017 a byddai'n dod i ben yn Ionawr 2018. Byddai digwyddiadau ymgysylltu â'r cyhoedd yn ffurfio rhan o'r ymgynghoriad cyhoeddus statudol. Byddai'r Cynllun yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol i geisio cefnogaeth, ac i'r Cabinet gefnogi'r strwythur a'r cynnwys. Byddai'r Cynllun hefyd yn cael ei gyflwyno i gyrff statudol eraill y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus er mwyn ei gefnogi.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod Aelodau'n cael sicrwydd ar lefel y cynnydd y mae Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir y Fflint wedi'i wneud hyd yn hyn;

(b) Bod themâu/blaenoriaethau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn cael eu cefnogi;

(c) Bod lefel cynnydd y partneriaethau strategol amrywiol yn cael eu cefnogi; a

(d) Bod y camau nesaf a amlinellir yn yr adroddiad a'r amserlen o ran darparu'n cael ei nodi.

67. POLISI DIOGELU CORFFORAETHOL

Cyflwynodd y Cynghorydd Jones adroddiad y Polisi Diogelu Corfforaethol, a amlinellodd y gwaith a wnaed i sicrhau bod y Cyngor yn cyflawni ei gyfrifoldebau diogelu, yn nodi meysydd i'w gwella ac yn cyflwyno'r Polisi Diogelu Corfforaethol i'w gymeradwyo cyn ei gyhoeddi.

Rhoddodd y Polisi Diogelu Corfforaethol fframwaith i ddiogelu ac amddiffyn plant ac oedolion, gyda'r Polisi'n disgrifio rolau a chyfrifoldebau disgwyliedig pob gweithiwr ac Aelod etholedig, gwirfoddolwr a chontractwr. Roedd yn cynnwys gwybodaeth am y gwahanol fathau o gam-drin, deall arwyddion camdriniaeth a sut i roi gwybod am unrhyw bryderon.

Dywedodd y Prif Swyddog (Gwasanaethau Cymdeithasol) fod datblygu'r Polisi wedi bod yn broses gadarnhaol, a oedd wedi cynnwys hyfforddiant yn cael ei roi gan AFTA Thought, gyda thua 300 o weithwyr yn bresennol. I gefnogi gweithrediad o'r Polisi, byddai dogfen gryno a chyfres o Gwestiynau Cyffredin yn cael eu cyhoeddi ac ar gael i weithwyr. Roedd dwy raglen e-ddysgu i ddiogelu plant ac oedolion hefyd ar gael ar-lein. Byddai cyflwyniadau ar ddiogelu'n cael eu rhoi i'r Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu yn y misoedd i ddod, i godi ymwybyddiaeth Aelodau.

Byddai gweithrediad o'r Polisi'n cael ei fesur drwy nifer o ddangosyddion perfformiad, y manylwyd arnynt yn yr adroddiad.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod y Cabinet yn cael sicrwydd bod y gwaith yn cael ei wneud i wella trefniadau corfforaethol ar gyfer diogelu plant ac oedolion; a

(b) Bod y Polisi Diogelu Corfforaethol yn cael ei gymeradwyo i'w gyhoeddi a'i weithredu.

68. <u>ADOLYGIAD STRATEGOL O'R SECTOR GOFAL</u>

Cyflwynodd y Cynghorydd Jones yr adroddiad o'r Adolygiad Strategol o'r Sector Gofal. Er mwyn cefnogi'r sector lleol, roedd Cyngor Sir y Fflint wedi ariannu swydd 12 mis i edrych ar y ffactorau allweddol a oedd yn dylanwadu ar freguster y sector gofal yn Sir y Fflint.

Roedd cynllun rhaglen wedi'i ddatblygu i roi sylw i feysydd blaenoriaeth allweddol o'r gwaith, a byddai'r prosiect yn cefnogi'r achos tystiolaethol a wneir yn Sir y Fflint ar freguster y sector, gan helpu i roi sylw i rai o'r materion brys a godwyd gan ddarparwyr a chomisiynwyr. Byddai'r adroddiad yn cael ei rannu gyda Llywodraeth Cymru i gefnogi'r achos am fwy o fuddsoddiad yn y sector gofal cymdeithasol, a byddai'n cael ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor a'i rannu gyda phartneriaid.

Byddai'r adroddiad, a nododd yr angen am fwy o arian, gwelliannau gweithlu a chydnabod anghenion llawn y farchnad, yn hwyluso'r sail dystiolaeth ar gyfer gwneud achosion yn genedlaethol.

Diolchodd y Prif Swyddog (Gwasanaethau Cymdeithasol) i Aelodau o'r Cabinet am gefnogi'r darn hwn o waith ar ddatblygu achos busnes, a'r argymhellion wrth symud ymlaen.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd Attridge, esboniodd y Prif Swyddog (Gwasanaethau Cymdeithasol) fod pob partner yn cefnogi'r gwaith a wnaed ac roedd y cyfrifoldebau ar y cyd rhwng Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a'r Cyngor.

Croesawodd y Prif Weithredwr yr adroddiad, a oedd yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn rhagweld galw yn y dyfodol. Dywedodd y byddai'n helpu cefnogi cam nesaf o lobïo i Lywodraethau'r DU a Chymru, gan ei fod yn dangos breguster y sector gofal.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd Bithell, esboniodd y Swyddog Cynllunio a Datblygu bod yr adroddiad yn trafod goblygiadau posibl o ran sut y gallai Brexit effeithio ar y sector gofal.

Croesawodd y Cynghorydd Shotton yr adroddiad, a oedd yn dangos pa ymyriadau a oedd eu hangen yn y sector gofal, a'r pwysigrwydd o ddatblygu gweithlu y gellid ei gadw. Dywedodd fod Cyngor Sir y Fflint o blaid gwasanaethau fel cartrefi gofal. Ychwanegodd y Prif Weithredwr, pe bai'r Cyngor yn cael gwared ar ddarpariaeth tri chartref gofal yn y Sir, byddai'r awdurdod yn dal â dyletswydd i ddarparu llefydd, ond nid oedd cyflenwad gan ddarparwyr allanol. Dywedodd y Prif Swyddog (Gwasanaethau Cymdeithasol) y byddai unrhyw ddewisiadau amgen i gartrefi gofal y Cyngor ei hun yn fwy drud.

<u>PENDERFYNWYD:</u>

(a) Derbyn yr adroddiad;

(b) Bod yr adroddiad yn cael ei gyhoeddi; a

(c) Bod y dull gyda Llywodraeth Cymru yn cael ei gymeradwyo er mwyn iddynt ymateb i anghenion y sector gofal.

69. POLISI CYNHYRCHU INCWM

Cyflwynodd y Cynghorydd Mullin yr adroddiad Polisi Cynhyrchu Incwm, a argymhellodd nifer o amcanion allweddol ac egwyddorion i gynorthwyo wrth osod ffioedd a thaliadau addas sydd wedi'u meincnodi, ynghyd â threfn o adolygu'n rheolaidd a monitro.

Esboniodd y Prif Swyddog (Newid Sefydliadol) y bu gofyniad hirsefydlog i ddatblygu Polisi a oedd yn dod â'r holl ffioedd a thaliadau ynghyd i un lle, yn ogystal ag adolygu eu dulliau o'u cyfrifo a'u cymhwyso. Roedd nifer o amcanion allweddol ac egwyddorion allweddol wedi'u nodi yn yr adroddiad er ystyriaeth.

Awgrymwyd y dylid cynnal gwaith monitro ffioedd a thaliadau drwy Fyrddau Rhaglenni'r Cyngor. Byddai mabwysiadu'r Polisi'n darparu'r fframwaith strategol a'r cysondeb i roi sylw i faterion ffioedd a thaliadau yn y Sir. Wrth eu mabwysiadu, byddai'r ffioedd a'r taliadau'n cael eu cynyddu. Gellir cael achosion lle byddai angen dull cynyddol fel bod modd adennill y gost lawn dros gyfnod hirach o amser, oherwydd y bwlch sylweddol rhwng yr adenilliad o'r gost lawn a'r taliadau.

Roedd targed incwm cylchol o £500,000 wedi'i osod ond nid yn cael ei gyflawni. Byddai'r gallu i gyflawni'r targed yn parhau, pe na bai dull mwy trylwyr a heriol yn cael ei fabwysiadu.

PENDERFYNWYD:

Nodi a chymeradwyo'r Polisi Incwm.

70. CANLYNIAD Y BROSES YMGYNGHORI AR DEITHIO LLESOL

Cyflwynodd y Cynghorydd Thomas yr adroddiad am Ganlyniad y Broses Ymgynghori ar Deithio Llesol, a amlinellodd gynnydd yn dilyn ystyriaeth o adroddiad gerbron y Cabinet 6 Mehefin, ar ddarparu dyletswyddau o dan Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013.

Roedd nifer o ddigwyddiadau ymgynghori anffurfiol wedi'u cynnal cyn yr ymgynghoriad statudol ac o ganlyniad i adborth, roedd nifer o ddiwygiadau wedi'u gwneud i'r Map Rhwydwaith Integredig. Cafodd rhai ceisiadau am lwybrau eu gwrthod, a bu sawl diwygiad i'r Map Rhwydwaith Presennol. Byddai'r Map Rhwydwaith Integredig wedi'i ddiwygio a'r Map Rhwydwaith Presennol wedi'i ddiwygio yn cael eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo 3 Tachwedd 2017.

Esboniodd y Prif Swyddog (Strydwedd a Chludiant) fod yr ymatebion a amlinellir yn atodiad yr adroddiad yn gais uchelgeisiol, ac ni fyddai modd cyflawni sawl cynllun.

PENDERFYNWYD:

Bod cynnwys yr adroddiad a'i gyflwyniad i Lywodraeth Cymru'n cael ei gymeradwyo.

71. MABWYSIADU PARTH 3 PARC DIWYDIANNOL GLANNAU DYFRDWY

Cyflwynodd y Cynghorydd Thomas adroddiad Mabwysiadu Parth 3 Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy.

Esboniodd nad oedd y ffyrdd o amgylch Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy wedi'u mabwysiadu, ond dros y 6 mis diwethaf, roedd materion wedi'u datrys ac roedd y Cyngor mewn safle i fabwysiadu'r ffyrdd a'r troedffyrdd. Wrth fabwysiadu, roedd Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i ddarparu'r Cyngor gyda swm cyfnewidiol a oedd yn gyfwerth â'r gost o ailadeiladu rhai o'r ffyrdd cerbydau a throedffyrdd yn yr ardal. Roedd yr adroddiad yn argymell ailddyrannu'r arian mewn ffordd fwy adeiladol, er mwyn uwchraddio'r llwybrau troed i ddarparu rhwydwaith beiciau penodol o amgylch Parth 3, a oedd yn unol â dyhead y Cyngor i wella Cysylltiadau Teithio Llesol ledled Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy. Roedd y cynnig hefyd wedi'i alinio ag uchelgeisiau Cynllun Glannau Dyfrdwy a'r weledigaeth ehangach o gysyniad "Metro" cludiant integredig Gogledd Ddwyrain Cymru.

Roedd materion parcio sylweddol o fewn Parth 3, a oedd wedi creu problemau mynediad a digwyddiadau o ymddygiad gwrthgymdeithasol, a oedd yn gysylltiedig â gyrwyr cerbydau nwyddau trwm yn parcio eu cerbydau ar rai ffyrdd dros nos. Byddai'r cynigion yn yr adroddiad yn helpu i roi ateb i'r ddau fater hyn.

Croesawodd y Cynghorydd Jones yr adroddiad a'r llwybr beiciau, gan fod darn helaeth o'r rhwydwaith beiciau a oedd ar goll drwy'r Parth. Mynegodd bryder ynglŷn â'r problemau parcio dros nos ym Mharth 3, y gellid ond ei ddatrys drwy ddarparu parc i lorïau. Roedd y Cynghorydd Attridge yn cytuno gyda'r safbwyntiau o ran y problemau parcio dros nos, a dywedodd fod angen i Lywodraeth Cymru ddeall y byddai'r broblem yn symud i fan arall hyd nes y byddai parc lorïau'n cael ei roi.

PENDERFYNWYD:

(a) Cymeradwyo defnyddio Adran 228 o'r Ddeddf Priffyrdd, fel dull i fabwysiadu'r priffyrdd ym Mharth 3 Parc Diwydiannol Glannau Dyfrdwy; a

(b) Chymeradwyo'r ailddyraniad o'r arian swm cyfnewidiol, sy'n cael ei gynnig gan Lywodraeth Cymru, i wella'r troedffyrdd i ddarparu rhwydwaith beiciau integredig sy'n gwasanaethu pob busnes a leolir ym Mharth 3.

72. GWYDNWCH CYMUNEDOL A STRATEGAETH BUDD CYMUNEDOL

Cyflwynodd y Cynghorydd Shotton yr adroddiad Gwydnwch Cymunedol a Strategaeth Budd Cymunedol, a roddodd drosolwg o'r gwaith sy'n cael ei wneud yn yr ardal, gan adeiladu ar waith blaenorol i dyfu'r sector cymdeithasol drwy ddatblygu menter gymdeithasol, yn cynnwys Trosglwyddiadau Asedau Cymunedol a Modelau Darparu Amgen.

Roedd yr adroddiad yn cynnig cytuno ar y Strategaeth Budd Cymunedol a oedd yn diffinio cyfres o fuddion cymunedol am y tro cyntaf, y gellid eu defnyddio mewn pob math o gontractau caffael, ond y gellid eu defnyddio hefyd i asesu lefel y budd cymunedol a ddarparwyd gan sefydliad.

Dywedodd y Prif Swyddog (Newid Sefydliadol) fod 24 menter gymdeithasol / sefydliad cymdeithasol a oedd yn gweithio yn Sir y Fflint dros y flwyddyn ddiwethaf yn fuddiolwyr cefnogaeth y Cyngor, i helpu eu datblygiad. Roedd hynny, ynghyd â'r rhaglen Trosglwyddiadau Asedau Cymunedol, wedi arwain at nifer o asedau'n cael eu trosglwyddo i fentrau cymdeithasol / sefydliadau cymunedol. Roedd canlyniadau'r gwaith hwnnw, o ran datblygu sefydliadau a'u galluogi i gymryd asedau a gwasanaethau, wedi arwain at waith sector cymdeithasol cryfach ar lefel gymunedol. Cymerodd y cyfle hwn i longyfarch Caffi Isa a oedd wedi ennill y Wobr Busnes Cymdeithasol Gorau yn Seremoni Wythnos Fusnes Sir y Fflint yr wythnos flaenorol.

Ychwanegodd, gyda chynnydd yn nifer a maint sefydliadau yn y sector cymdeithasol, roedd hyn wedi galluogi gwaith y dyfodol i adeiladu ar y sylfaen sector cymdeithasol gryfach hon, ac i allu adnabod y sector fel un gwerthfawr, a oedd yn ymdebygu i fusnes. Roedd hefyd yn annog mwy o ymwybyddiaeth ar draws y sectorau cyhoeddus, preifat a chymdeithasol, am ddarparu amcanion cymdeithasol neu fuddion cymunedol.

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo'r Strategaeth Budd Cymunedol.

73. POLISI'R GYMRAEG YN Y GWEITHLE

Cyflwynodd y Cynghorydd Mullin yr adroddiad Polisi'r Gymraeg yn y Gweithle, a oedd yn cynnwys y Polisi drafft i'w fabwysiadu cyn ei gyhoeddi. Rhoddwyd trosolwg o'r cynnydd wrth fodloni Safonau'r Gymraeg hefyd.

Ychwanegodd y Prif Weithredwr fod y Polisi'n atgyfnerthu ymrwymiadau'r Cyngor i'r Gymraeg.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd Bithell, dywedodd y Prif Weithredwr y byddai'n gwneud ymholiadau ac yn rhoi manylion ynghylch unrhyw gyfleoedd sydd ar gael i Aelodau ddysgu Cymraeg. Byddai'n anfon unrhyw fanylion at holl Aelodau'r Cyngor.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod Aelodau'n cael sicrwydd bod gwaith yn cael ei wneud i gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg;

(b) Bod Polisi'r Gymraeg yn y Gweithle'n cael ei fabwysiadu; a

(c) Derbyn yr adroddiadau blynyddol ar waith a wnaed i fodloni Safonau'r Gymraeg.

74. **ADRODDIAD BLYNYDDOL CYFAMOD Y LLUOEDD ARFOG**

Cyflwynodd y Cynghorydd Mullin Adroddiad Blynyddol Cyfamod y Lluoedd Arfog. Roedd Cyfamod y Lluoedd Arfog yn addewid gan y genedl i sicrhau bod y rhai sydd wedi gwasanaethu yn y lluoedd arfog a'u teuluoedd yn cael eu trin yn deg, yn ogystal â'r rhai sy'n gwasanaethu heddiw.

Roedd y Cyngor wedi ymrwymo i gefnogi Cymuned y Lluoedd Arfog drwy weithio gyda nifer o bartneriaid a oedd wedi llofnodi'r Cyfamod, gan gynnwys Cyngor Gwirfoddol Lleol Sir y Fflint a'r Lleng Brydeinig. Byddai Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru hefyd yn ymuno â Chyfamod y Lluoedd Arfog.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod y cynnydd cadarnhaol a wnaed i fodloni Cyfamod y Lluoedd Arfog yn cael ei gefnogi a bod yr ymrwymiadau pellach yn cael eu cefnogi; a

(b) Bod Adroddiad Blynyddol y Lluoedd Arfog yn cael ei gymeradwyo cyn i'r Cyngor llawn ei gymeradwyo, a'i gyhoeddi ar wefan y Cyngor.

75. **MONITRO CYLLIDEB REFENIW 2017/18 (MIS 5)**

Cyflwynodd y Rheolwr Cyllid Corfforaethol adroddiad Monitro'r Gyllideb Refeniw 2017/18 (Mis 5) a oedd yn darparu'r sefyllfa ddiweddaraf o ran monitro'r gyllideb refeniw yn 2017/18 ar gyfer Cronfa'r Cyngor a'r Cyfrif Refeniw Tai. Roedd yr adroddiad yn cyflwyno'r sefyllfa, yn seiliedig ar incwm a gwariant gwirioneddol, ac yn rhagamcanu beth fyddai sefyllfa'r gyllideb ar ddiwedd y flwyddyn ariannol pe bai popeth yn aros yn gyfartal.

Dyma ragamcan o'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn, heb unrhyw fesur lliniaru i ostwng pwysau costau a gwella'r arenillion ar gynllunio arbedion:

Cronfa'r Cyngor

- Rhagwelir y bydd gwariant net yn ystod y flwyddyn yn £1.348 miliwn yn fwy na'r gyllideb; a
- Rhagamcanir y bydd balans y gronfa hapddigwyddiad ar 31 Mawrth 2018 yn £3.734 miliwn.

Cyfrif Refeniw Tai

- Rhagwelir y bydd gwariant net yn ystod y flwyddyn yn £0.026 miliwn yn fwy na'r gyllideb; a
- Rhagamcenir y bydd y balans terfynol ar 31 Mawrth 2018 yn £1.090 miliwn.

Roedd yr adroddiad yn cwmpasu'r rhagamcanion diweddaraf yn ystod y flwyddyn fesul portffolio; olrhain risgiau a materion sy'n dod i'r amlwg yn ystod y flwyddyn; chwyddiant; a chronfeydd wrth gefn a balansau.

Eglurodd y Prif Weithredwr, wrth ystyried y gorwariant a ragamcanwyd ar hyn o bryd ym Mis 5, a'r dyraniadau y cytunwyd arnynt yn flaenorol, rhagwelwyd y byddai'r balans ar y Gronfa Wrth Gefn yn £3.734 miliwn. Atgoffodd Aelodau y gellid ond defnyddio cronfeydd wrth gefn unwaith.

Ni fu sylwadau o gyfarfod y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol y wythnos flaenorol a oedd angen eu codi yn y Cabinet.

PENDERFYNWYD:

(a) Nodi'r adroddiad cyffredinol a'r swm wrth gefn a ragamcanwyd ar gyfer Cronfa'r Cyngor ar 31 Mawrth 2018; a

(b) Nodi'r lefel derfynol o falansau a ragwelwyd yn y Cyfrif Refeniw Tai (CRT).

76. CAIS CAM 2 CRONFA DREFTADAETH Y LOTERI – BAILEY HILL

Cyflwynodd y Cynghorydd Roberts yr adroddiad ar Gais Cam 2 Cronfa Dreftadaeth y Loteri – Bailey Hill, sy'n manylu ar gynnydd y prosiect ac yn cynnig sefyllfa'r Cyngor a chyfraniadau tuag at y prosiect, cyn cyflwyno'r cais.

Roedd Bailey Hill yn brosiect sylweddol i wella amgylchedd treftadaeth y Castell Mwnt a Beili a oedd yn cynnwys torri llawer iawn o goed, gwella mynediad, man chwarae newydd a dehongliad ar hyd y safle, yn cynnwys ardal arddangos yn y Porthdy.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorydd Attridge, esboniodd y Prif Swyddog (Newid Sefydliadol) fod cyfraniad y Cyngor tuag at gynllun meistr cyffredinol a'r costau cyfalaf wedi'u nodi'n flaenorol fel cyllid ar gyfer yr ardal chwarae.

(Wedi iddynt ddatgan cysylltiadau'n flaenorol, gadawodd y Cynghorwyr Bithell a Thomas yr ystafell yn ystod ystyriaeth o'r eitem.)

PENDERFYNWYD:

(a) Cytuno ar sefyllfa'r Cyngor a chyfraniadau tuag at y prosiect, fel yr amlinellwyd yn yr adroddiad; a

(b) Bod awdurdod dirprwyedig yn cael ei roi i gyflwyno Cais Cronfa Dreftadaeth y Loteri Cam 2, yn unol â'r sefyllfa a'r cyfraniadau a amlinellwyd (yn amodol ar fân newidiadau) gan y Prif Swyddog (Newid Sefydliadol) mewn ymgynghoriad â'r Aelod Cabinet Addysg.

77. YMARFER PWERAU DIRPRWYEDIG

Cyflwynwyd eitem gwybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd o dan bwerau dirprwyedig. Mae'r camau gweithredu wedi eu nodi isod:-

Strydwedd a Chludiant

- **Gwahardd a chyfyngu ar aros a llwytho a lleoedd parcio. Gorchymyn Gorfodaeth sifil a chyfuno. Diwygiad Rhif 4**
  I gynghori Aelodau ar y gwrthwynebiadau a ddaeth i law yn dilyn hysbysebu Gorchymyn Rhif 4, Diwygio Gwahardd a Chyfyngu ar aros a llwytho a lleoedd parcio arfaethedig sy'n cyflwyno Dim Aros ar Unrhyw Adeg, Aros Cyfyngedig a Pharcio Cyfyngedig ar Cymau Road a Wyndham Drive, Abermorddu.

Cymuned a Menter (Gwasanaethau Refeniw)

- **Ardrethi Busnes – Cais am Ryddhad Caledi**
  Mae Adran 49 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988 yn rhoi hawl i'r Cyngor ddefnyddio ei ddoethineb i ostwng neu ddileu ardrethi busnes os yw'n fodlon y byddai'r talwr ardrethi yn wynebu caledi pe na bai'n gwneud hynny, ac os yw'n rhesymol iddo wneud hynny o ystyried buddiannau trethdalwyr y cyngor.

  Mae cais a dderbyniwyd gan Ymddiriedolaeth Neuadd Plwyf Helygain wedi cael ei wrthod ar y sail na thybir y byddai cefnogi dyfarniad o Ryddhad Ardrethi ar Sail Caledi o fudd i'r cyhoedd ehangach.

PENDERFYNWYD:

Nodi'r camau a gymerwyd o dan bwerau dirprwyedig.

DEDDF LLYWODRAETH LEOL (MYNEDIAD AT WYBODAETH) 1985 - YSTYRIED GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD:

Gwahardd y wasg a'r cyhoedd o weddill y cyfarfod ar gyfer yr eitemau canlynol yn rhinwedd gwybodaeth eithriedig dan baragraff 14 ac 15 Rhan 4 Atodlen 12A Deddf Llywodraeth Leol 1972 (fel y'i diwygiwyd).

78. AIL-LEOLI SWYDDFA EWLOE A CHAMPWS DINESIG NEUADD Y SIR – CYNLLUN AMLINELLOL

Cyflwynodd y Prif Weithredwr adroddiad Ail-Leoli Swyddfa Ewloe a Champws Dinesig Neuadd Y Sir - Cynllun Amlinellol.

Roedd y Cyngor wedi lleihau maint ei swyddfeydd a oedd yn ofynnol yn Neuadd y Sir yn yr Wyddgrug, a bellach ond yn meddiannu Camau 1 a 2. Roedd Unity House yn Ewloe yn wag, ac roedd trafodaethau i gwblhau'r hawliad dadfeiliad wedi dod i ben. Yn y tymor byr i ganolig, roedd opsiwn hyfyw i ystyried symud nifer fawr o staff swyddfa o Neuadd y Sir i Unity House, wrth ystyried y strategaeth tymor hirach ar yr un pryd ar gyfer canolbwynt dinesig.

Roedd gwaith cynllunio cychwynnol ac achos busnes cysylltiedig yn nodi'r opsiynau tymor byr i ganolig, yn nodi y gellid adleoli i Unity House yn 2018. Roedd yr adroddiad yn rhoi rhagor o fanylion ar gostau a chynlluniau ac yn cynnig dull graddol i symud.

Mewn ymateb i gwestiwn gan y Cynghorwyr Thomas ac Attridge, esboniodd y Prif Weithredwr fod yr adroddiad yn cael ei ystyried yn gyfrinachol, oherwydd natur y wybodaeth fasnachol ynddo, yn enwedig o ran amcangyfrif o werth y tir yn Neuadd y Sir. Cytunwyd y byddai manylion nad oeddent yn gyfrinachol yn yr adroddiad yn cael eu rhannu cyn gynted â phosibl.

Yn dilyn trafodaeth, cafodd yr argymhellion yn yr adroddiad eu diwygio a'u cytuno fel yr amlinellwyd isod.

PENDERFYNWYD:

(a) Bod achos busnes yn cael ei gymeradwyo ar gyfer ymgynghoriad manwl gydag Undebau Masnach a'r gweithlu ac ar gyfer ystyriaeth yng nghyllidebau 2018/19; a

(b) Bod cynllun meistr yn cael ei gomisiynu ar gyfer campws Neuadd y Sir, a bod tendrau'n cael eu gwahodd i ddymchwel ar gyfer Camau 3 a 4.

79. ADRODDIAD CAFFAEL CONTRACT AR GYFER YSGOL UWCHRADD CEI CONNAH

Cyflwynodd y Cynghorydd Roberts yr Adroddiad Caffael Contract ar gyfer Ysgol Uwchradd Cei Connah, a oedd yn ceisio cymeradwyaeth i gael contract gyda Kier Construction ar gyfer y prosiect buddsoddiad Cyfalaf yn Ysgol Uwchradd Cei Connah.

PENDERFYNWYD:

Cymeradwyo bod y Cyngor yn gwneud contract cyfreithiol gyda Kier Construction i alluogi dechrau adeiladu'r prosiect gwella cyfalaf yn Ysgol Uwchradd Cei Connah.

80. GWASANAETH ARGRAFFU DIGIDOL

Cyflwynodd y Cynghorydd Mullin yr adroddiad Gwasanaeth Argraffu Digidol a oedd yn cynnig strwythur sefydlu dros dro diwygiedig.

PENDERFYNWYD:

(a) Nodi penodiad cronfa o gyflenwyr ar gontract 2 flynedd, a fydd yn sicrhau y bydd y Cyngor yn cael y telerau mwyaf manteisiol yn economaidd ar gyfer ei anghenion argraffu lliw; ac

(b) Yng ngoleuni'r llai o alw am wasanaethau print, i ddiwygio'r gwasanaeth argraffu digidol a bod y strwythur sefydlu dros dro sy'n cael ei atodi i'r adroddiad yn cael ei gymeradwyo.

81. AELODAU O'R WASG A'R CYHOEDD YN BRESENNOL

Roedd dau aelod o'r wasg yn bresennol, ac nid oedd aelodau o'r cyhoedd yn bresennol.

(Dechreuodd y cyfarfod am 9.30 a.m. a daeth i ben am 11.35 a.m.)

…………………………….
Cadeirydd